

BELLPUIIG

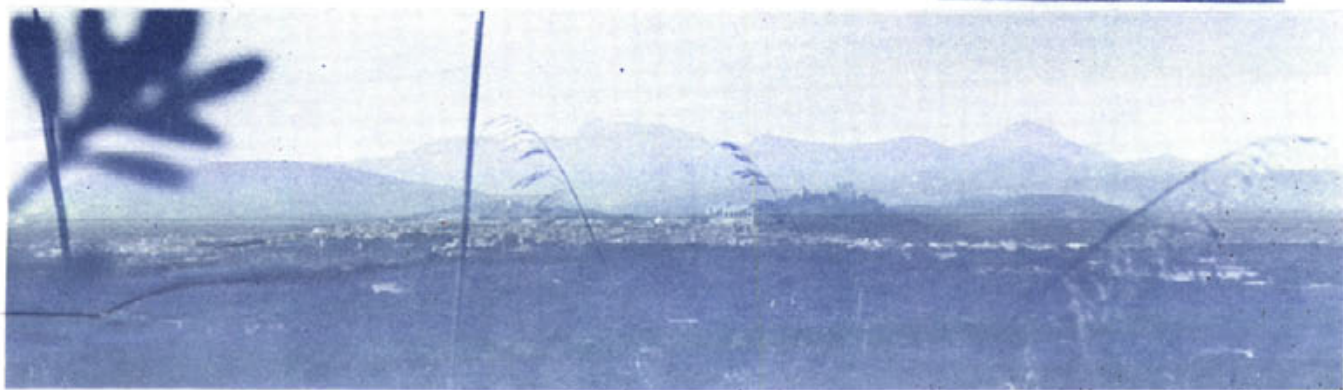

ARTA

3 AGOST 1981 N° 20 -IV EPOCA ANY XXII- REVISTA QUINCENAL

FESTES-81

I...arribaren ses festes! Festes amb olor de "churros", avellanes, cocos cotó de sucre, ensaïmades, barres de torró... Xeremies, caparrots, cucanyes, Sa Parròquia, S'Ajuntament, el poble en general...fan honor a la seva Verge,

Composició portada: Climent O. i J. Pastor

JA SOM A LES FESTES

Un any més i el calendari anual ens porta a les Festes de Sant Salvador.

Aquestes festes estaven enmarcades, antigament, dins una societat de predomini agrícola, una vegada acabades les messes de segar i batre i abans de la recollida de les metles, figues, garroves i olives. Ara, modernament, es troben enclavades dins la plena temporada turística.

Emperò volguem no volguem, malgrat aquest canvi sociològic, les festes patronals dels nostres pobles mallorquins i per a Artà les Festes de Sant Salvador inclouen uns batecs vius de la nostra comunitat artanenca.

Diuen, molt encertadament, que les festes no són per parlar-ne ni tampoc per a escriure-ne planes als llibres i a les revistes, sinó per a viure-les amb molta intensitat. Tot això que volem fer amb aquestes quatre paraules escrites no és altra cosa que estimular la consecució d'una vivència més encesa i més popular de les festes de Sant Salvador.

Hem de lluitar tots, artanencs i visitants, per el sentit comunitari de les festes. Durants els dies de la seva celebració, en els divertiments, balls, esports, dinars, refrescs... no hauríem de conjugar mai els verbs en singular, sinó més aviat en plural. D'aquesta manera deportaríem el sentit singular que tant s'oposa a la veritable festa que no és per pasar-ho bé un tot sol, sinó més tost tots els artanencs.

Ens hem d'esforçar per el recobriment de la festa popular, és a dir, d'una festa, de cap manera espectacle, sinó participació col·lectiva que condueix a l'autodescobriment de les arrels antigues que són les claus de la nostra identitat i de sentir-nos membres d'una mateixa i identificada comunitat.

Hem de fugir de les festes estandaritzades i recuperar aquelles notes pròpies de les nostres festes. Donem a les festes una sensació d'alliberament, de la fuita de la rutina de la vida de treball i fins i tot de la mateixa convivència, amarant-les d'una renovada correntia de creació original.

Artanencs: Molts d'anys.

L'Equip Parroquial

LES FESTES DE SANT SALVADOR PODEN TENIR 700 ANYS

Les Festes de Sant Salvador d'Artà tenen, al manco, més de 600 anys d'existència i en poden tenir 700.

La tercera festa de Pasqua de devers l'any 1360, Antoni Blanquer d'Artà vené a Guillem Seguí de Sa Pobla de d'Huyalfàs l'alqueria de La Torre d'En Montsó amb un rafal anomenat Rafal Roig i uns casals de molins ensem amb el bestiar, pel preu de 250 lliures, en poder del notari artanenc Joan Conill, posseint només aquestes propietats durant quatre anys.

Sembla que posteriorment hi hagué plet o discussions entorn del fet de la compra o explotació agrícola de La Torre, declarant diversos testimonis.

Entre altres declara Jaume Salort, carnisser habitant a l'Almudaina d'Artà, dient que ell i el seu germà Pere Salort compraren a l'anomenat Guillem Seguí les pastures del Vidrier, pel preu de sis lliures.

Endemés afegeix que ell no va veure mai, durant aquest temps, l'esposa del dit Guillem Seguí "en no ser un dia en què es celebrava a Artà la festa de Sant Salvador" La va veure amb una filla seva, sentint a dir a algunes persones que ella anà a l'alqueria de la Torre i com no li agradàs l'estatge a la dita alqueria, se'n tornà cap a Sa Pobla d'Huyalfàs.

Però és de creure que la celebració de la festa de Sant Salvador ja derivava del segle XIII:

1.- Aquesta poblera escollí per venir a Artà i anar a La Torre, el dia de Sant Salvador, festa artanenca ja coneguda aleshores a Sa Pobla.

2.- L'any 1403 el Bisbe de Mallorca donà permís per a col·locar un altar portàtil fora de la Capella de Sant Salvador per a celebrar la festa. El permís d'un altar portàtil exigeix una gran concurrència a la festa,

(passa a la plana 5)

BELLPUIG

REVISTA QUINCENAL

Nº 20 -IV EPOCA- 3 Agost 1981

Director: Rafel Umbert i Sureda.

CONSELL DE REDACCIÓ:

Miquel Morey, Antoni Gili, Jaume Mayol, Climent Obrador, Joan Pastor, Guillem Artigues, Guillem Bisquerra (Administrador).

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

SANT SALVADOR, 2 Telf. 56 20 20, ARTA

IMPRES EN OFFSET PROPI

Com anam?. Ja tornam esser aquí.
 Hi ha salut?. Idò va bé tot.
 Se preparen bones festes?.
 Anau alerta a ses ensaimades
 que amb sa calor no caven gaire bé.
 Ja sabeu que hem d'anar alerta
 amb el que menjam i amb el que bevem
 i fins i tot amb el que trempam

A on es preparen bones festes
 és a Sa Colònia. Van enlaire.
 Sa plaça estarà a punt de caramel.lo.
 Per Sant Roc. Inauguració.
 Conferència de Mossèn Gili.
 Vendrà es President Albertí.
 Perventura En Josep Melià...
 En una paraula: festes, cultura
 i política. Bono, política, poca.

Anam en rauja. Tothom fa "judo".
 Per devers Son Tàiet han fet un gimnàs.
 Això és bo. Tot el que sia cultura física
 es fugir d'es porro. Ja n'hi ha massa
 que li donen an es porro.
 An es porro i an es cubates.

Se veu que S'Ajuntament ha fet avall
 es presupost Per fer es peu d'es
 monument d'En Sarasate el volen fer
 en sa nit, a hores perdudes. Fins i
 tot es Conseller Cabot hi vol col.laborar.
 Si no s'hi posen tots, ni per Sant Salvador,
 ni per Sa Fira de Setembre, ni per Nadal
 ni pels Reis s'inaugurarà.
 Supòs que hauran pensat il.luminar-lo.
 Ja que s'hi posen. I tenguent En Pep Mislata...

Llum a rompre... I serà s'únic lloc d'es poble
 que en tindrà a voler.

Ja tenim un altre Banc.
 No, no és un banc de fusta.
 Es dels qui deixen els doblers
 en els qui no en tenen necessitat.
 Sa Banca March ha inaugurat.
 Us dic que no heu entenem.
 Si diven que volen castigar
 an els qui cobren d'es "paro"
 i fan altra feina.¿Qui ha d'estalviar?
 Sols estalvien els qui el cobren
 i treballen a un altre lloc.

En Pere Pujol no podrà exposar per festes.
 Dos anys preparant Sa Mostra i "Sa Nostra"
 ha fet curt. Tot per no llogar un picapedreret
 més. Serà per falta de quartos?.
 En Jeroni Murtó exposà amb èxit en es Moli
 d'En Xina. En Joan Roses s'és fet pintor
 professional. En Miquel Gallet continua.
 En Bru fa feina entre noltros. Som un poble
 d'artistes. I si no, demanau-ho a ses nines
 d'es Festival. Vaja una gràcia, un art i un
 "salero". Es gabellins s'ho perderen...

Enguany es bombers tenen bona vida.
 Es clar, com que ja no queden pins....
 Què punyetes ha d'apagar!
 Com no sia un foquet per s'Hort d'En Salat
 o qualque rostoll...
 Es frarets de la Tercera celebren el Centenari.
 S'és anomenat el Patronat per a la Residència
 dels Vells. Es necessari que s'espabilin.
 La Residència és urgent. Sobretot pels que
 ja no han de complir els seixanta que veuen
 que per esser Residents heuran d'emigrar.

Sa benzina ha tornat a pujar... els turistes gasten poc.
 No ens feran res. Molts anys i bones festes.
 I repetim...!Alerta an es dolç!. Salut

SA COMARE BENETA.

SELVA — ROCK — 81

Para el próximo día 8 de agosto a las 22 horas, está prevista la celebración del Selva Rock-81, en dicha población. Esta manifestación musical, que viene celebrándose ininterrumpidamente desde 1976, constituye un verdadero acontecimiento de cuya calidad da fe la enorme popularidad que ha alcanzado el festival, no ya sólo en nuestra isla, sino en toda España, habiendo sido calificado como el número uno de su especialidad.

El Comité Organizador, empeñado en dar a esta muestra la calidad y continuidad necesaria para que continúe en la cumbre de popularidad, dió a conocer, en rueda de prensa, una serie de detalles e informaciones relacionadas con dicho festival. Cabe destacar que, en cuanto a iluminación y audición, se cuenta con unos canales de sonido con potencia superior a 16.000W y 60.000W de luz. El precio de la entrada se ha fijado en 600 pesetas por perso-

(pasa pág. 9)

NOTICIARI

AQUESTS DIES HA SUCCEIT, S'HA DIT...

... que la pista de tennis de Na Caragol ha quedat a punt per la celebració del Torneig de les festes. Veurem quin temps restarà després a punt i en condicions. Es una llàstima que tenint aquestes instal·lacions, així com la pista polisportiva del costat i terrenys col·lindants no s'aprofitin i es cuidin com toca. El deport a Artà està deixat de la mà. Manquen instal·lacions i gent que es posi al front per organitzar i tenir lo que tant necessari és avui per totes les edats: el Deport, així en majúscula.

... que estam en temps de festes i vacances, per tant hi ha que riure i passar-ho bé. Encara que, parlant de festes, no hi haja més actes al gust de tots. Per exemple notam a faltar els actes culturals, i aquells a on els nins puguen participar-hi (Endemés de les cuccanyes i palos ensabonats).

...El nostre amic Guillem Rosselló, novell sacerdot ordenat a Artà fa poc temps, passarà, després de les Festes de Sant Salvador a esser membre de l'equip parroquial d'Alcudia.

Guillem Rosselló, durant aquests tres anys que ha conviscut entre nosaltres, s'ha arrelat fortament dins el poble, dedicant-se a l'ensenyament i treballant entre els joves d'Artà.

... a una rotllada de gent es comentava que per esser municipal al servei de l'ordre i del poble, no basta portar l'uniforme i el bloque. S'ha de tenir, entre altres coses, mà esquerra, educació i humilitat per fer complir les ordenances. Ah! i lo que no s'ha de tenir es xuleria.

foto SUREDA.

... el corredor pedestre Sion Duran que correrà amb el cavall Ole Senator.

... que la mostra que feia dos anys preparava En Pere Pujol, per les festes de Sant Salvador, no es podrà realitzar. Motiu: que les obres que se estan realitzant a la Caixa d'Estalvis, "Sa Nostra" on s'havia d'exposar, no estan acabades.

... a la premsa de Ciutat "que a Balears no hi perill d'intoxicació pel consum d'oli. Els apotecaris i veterinaris, han rebut ordres de què s'inmovilitzin una sèrie de productes o marques que podrien resultar perilloses. Confiam que aquestes mesures i ordres sien suficients per evitar aquest gre perill d'intoxicació.

... continuant amb les festes: l'actuació de Na Maria del Mar Bonet, programada pel 9 d'agost, costarà la quantitat de 265.000 pessetes més 15.000 pel gastos de desplaçament. Els preus de l'entrada encara no estan fixats pero sembla que hi ha una clàusula en el contracte amb l'artista i l'organització que els preus màxims que es poden cobrar són de 350 pessetes.

... que el pares que havien matriculats els al·lots nascuts el 76-77, han rebut confirmació de l'Ajuntament en quant la seva inscripció havia estat acceptada ja que en el mateix escrit s'inclouia la resolució del Ministeri referent a la creació de dues unitats de Pre-escolar.

També se les informava que el curs començarà el proper 14 de setembre, y que se rebria més informació al respecte.

Esperem que aqueixa notícia sigui s'anticip de sa instauració a n'el propers cursos de una E.G.B. estatal a la fi de no ser l'únic poble de l'illa que encara no en té.

12 PREGUNTES • UN PERSONATGE

AVUI RESPON:

PERE FERRER PUJOL

Pujol

1. Lloc i data del naixement.
-Any 1934, carrer del Pontarró, 24, Artà.
2. Quina edat tenies quan començares a sentir-te amb ganes d'expressar els teus treballs?
-6 anys
3. Tens anècdotes de la causa o del temps en què vares començar?
-No en tenc.
4. Tens record de quins pensaments eren els teus, de cara a s'art?
-Simplement. M'agradava.
5. Vares tenir molts de desenganys?
-No. Cap ni un.
6. Quin va ser el més gran?

7. A arrel de s'art, quina cosa ha estat la més trista per a tu?
-Tristesa. És cert. No en tenc.
8. I la més alegre?
-Totes.
9. Tornant a avui, i com artista, ¿te sents recompensat per lo que has fet?
En certa manera, sí.
10. Sa il.lusió més gran que tens, quina és?
-Poder fer feina tota la vida fins al darrer alè. El dia que no pugui fer-ne, me puc morir.
11. En tota la teva vida artística, ¿has fet o t'has dedicat a lo que tu volies?
-Sí.
12. I una darrera pregunta: ¿te sents pare i mare de les teves obres? ¿Has xerrat mai amb cap d'elles?
-Sempre me sent pare i mare de totes les meves obres, perquè si no fos així, seria una còpia lo que faria.
I amb elles he xerrat moltes vegades, perquè quan les faig sempre estic tot sol, més motiu per xerrar amb elles.

F.P.J.

(ve de la plana 2)

fruit d'una popularitat antiga.

3.- Per altra banda consta l'existència de l'Obreria, l'any 1345. Ferrer Saragossa a aquest any era obrer de la Capella, aleshores ja construïda de Sant Salvador d'Artà. Una de les incumbències pròpies de l'Obreria era la celebració anual de la festa del titular, en aquest cas de Sant Salvador.

4.- Aquest obrer, en el mateix any, nomena el seu procurador Francesc Pascual, per exigir, recollir, demanar i rebre, dins Mallorca, excepte Artà, i dins Menorca, tots els llegats, almoines i promeses fets a favor de l'esmentada Capella. Per tant Sant Salvador d'Artà era objecte de devoció pels menorquins.

5.- El Santuari de Sant Salvador ja existia en el segle XIII. Joan Abat, l'any 1282, deixà en el seu testament un llegat de deu sous a Sant Salvador d'Artà.

A. Gili.

* * * * *

Primer Centenari

Primer temple de La Colònia de Sant Pere
beneït l'any 1882.

PRESENTACIÓ

Diuen que la Història és la mestra de la vida i, per això, en aquest escrit voldríem resumir breument la Història dels cent anys de La Colònia de Sant Pere i aprendre d'ella la lliçó que ens ha ensenyat.

La primera passa per a la fundació de La Colònia es va donar amb l'aprovació de la "Llei de Colònies Agrícoles i Poblacions Rurals" de 1.868. A l'any 1.880, per un Decret del 17 d'agost, fou aprovat el pla de la nova Colònia.

Els primers pobladors estaven exempts de pagar impostos durant vint anys i els seus fills alliberats d'acomplir el servei militar.

Atrets per la novetat i pels beneficis que la Llei les concedia, es traslladaren a la nova Colònia gents de tots els punts de Mallorca. A principis de 1.881 hi havia ja 19 famílies, que sumaven 97 habitants. La primera capella fou beneïda l'any 1.882.

Aquests primers pobladors es dedicaren a la sembra i explotació de la vinya mallorquina, que va donar excel·lent rendiment i prosperitat al poble, fins que la fil·loxera va acabar amb totes les vinyes. Donant prova d'una gran tenacitat, i ja a principis del segle XX, es va repoblar la vinya, emprant peu americà, que era més resistent a tota classe de malalties; no obstant, l'extensió de vinya va quedar molt reduïda, ja que es varen fer plantacions d'ametllers, figueres i garrovers, quedant configurat el paisatge agrícola que podem veure actualment.

Fins aquí les pinzellades històriques. Facem ara unes reflexions damunt aquesta història: Què són i què representen aquests cent anys per a La Colònia de Sant Pere? Ho són tot, i representen haver passat de la vida primitiva a la vida moderna de darreries del segle XX.

Us imaginau els primers pobladors de finals del segle XIX, construint les seves pròpies vivendes, llevant mates, ullastres i arbocers, cavant i llaurant la terra verge, per a sembrar vinya, blat, faves i ciurons, que moltes vegades, abans de la collita, eren arrasats per les borrasques de tramuntana que tot ho cremaven i només deixaven gust de sal per tot?

Sí, amics. Els primers pobladors varen sostenir una lluita titànica contra els elements naturals per a poder sobreviure. Aquesta lluita la va guanyar la voluntat de ferro d'uns homes que donaren la seva vida per a millorar la dels seus fills; donaren una lliçó pràctica de paciència i tenacitat que no oblidaren els que volien arribar al final del camí, i així veim que els seus fills i néts, seguint les mateixes passes dels seus avantpassats, han convertit La Colònia de Sant Pere en el pròsper i acollidor poblet agrícola i residencial que avui podem contemplar i disfrutar.

Enguany anam a celebrar el centenari d'aquest poble: juntem-nos tots, residents i estiuencs, i assistiguem als actes que per aquest motiu s'han programat, i amb la nostra presència honrarem la memòria de tots els que han aportat el seu gra d'arena perquè el poble de La Colònia sigui el que és.

PROGRAMA

Dia 24 de juliol.

A les 10 del vespre, inauguració dels actes culturals a càrrec de D. Jaume Morey, Batle d'Artà.

Conferència històrica sobre La Colònia de Sant Pere, per Antoni Gili.

Dies 1 i 2 d'agost.

A les 10 del vespre, comèdia mallorquina intitolada: "L'Amo de Son Magraner", per un grup de colòniers aficionats.

Dia 14 d'agost.

A les 10,30 del matí, repicada de campanes i arribada de les autoritats locals i provincials.

A les 11, Tedèum en acció de gràcies pels cent anys de La Colònia al temple parroquial.

De seguida inauguració de les noves obres i descobriment d'una làpida commemorativa i visita al poble amb les autoritats.

A les 10,30 del vespre, acte cultural patrocinat per "Sa Nostra"

Dia 15 d'agost.

A les 11 del matí, demostració de serveis especials de la Creu Roja de Mar i Terra.

foto J. Pastor

PROGRAMA FESTES

Dia 1 d'Agost

A les 15 hores al camp de Tir d'Es Racó, tirada de coloms, organitzada per la Societat de Caçadors d'Artà. (Programa particular).

A les 21 hores Inauguració de l'exposició de pintura de A. Alzamora, a la galeria de la Caixa de Pensions.

Dia 2 d'agost

A les 18 hores a Ses Pesqueres partit de Futbol entre els equips C.U. CARDASSAR-CD ARTÀ.

Dia 5 d'Agost

A les 10'30 Cercaviles amb música, caps-grossos i xeremies.

A les 17'30 Pal ensabonat i cucanyes a la placeta d'Es Marxando.

A les 19 hores Semifinals del torneig de tennis per a locals a la pista de Na Caragol.

A les 20 hores Teatre Infantil a la Plaça Nova. El grup Cucorba representarà LES AVENTURES D'EN PERE PISTOLES, de G. Janer Manila.

A les 20'30 hores S'obrirà la tómbola parroquial als baixos del Centre Social.

A les 23 hores Revetla al recinte de Sant Salvador, a càrrec del pirotècnic Sr. Jordà de Lloret de Vista Alegre.

Dia 6 d'Agost

A les 9 hores des de Villafranca la SC amollarà els seus coloms T.A.

A les 10'30 hores Cercaviles amb música, caps-grossos i xeremies.

A les 11 hores al Bar Can Joan, corregudes a peu: joies i premis tradicionals. Hi haurà proves per a totes les edats i condicions.

A les 16'30 Carreres de Cavalls a l'hipòdrom d'Es Cos. Veure programa apart dels participants, entre els quals n'hi ha més de vint, entre cavalls i egües d'artanencs. Gran match entre el corredor pedestre Sion Duran contra el cavall Ole Senator.

A les 23 hores Monumental Verbena amb accés gratuït per a tots els artanencs. Actuaran els conjunts BRIOS i CUARZO.

Dia 7 d'Agost

A les 16 hores CARRERES CICLISTES

XXXII Circuit Ciclista Sant Salvador. Organitzat per El Club Ciclista Artanenc. Proves per a alevins, fèmines, infantils i cadetes.

XIV Trofeu Guillem Bujosa per a juvenils i aficionats.

A les 22'30 Gran Festa Pagesa. Actuació de l'agrupació ARTÀ BALLA I CANTA i del conjunt ELS VALLEDMOSTA. Entre i entre, ball obert. Al final Sa Cooperativa Sant Salvador i els seus socis obsequiaran als assistents amb ensimada i llet freda.

Dia 8 d'Agost

A les 16 hores al Bar Can Joan: cucanyes i altres jocs infantils.

A les 18 hores Partit de Fútbol a Ses Pesqueres.

A les 23 hores Gran Verbena amenitzada pels conjunts: VIENNA amb la cantant Gina Calpin i l'Orquestra BOHEMIOS SALSA amb el seu repertori de Cha-cha-chas, mambos i altres herbes tropicals. Evocacions de Gren Miller, Pérez Prado, Nat "KING" Cole i altres d'aquella època.

Dia 9 d'Agost

A les 19 hores Partits finals del torneig de tennis a la pista de Na Caragol.

A les 22 hores el Grup de l'Assistència Palmesana representarà l'obra còmica i picant L'ESTIUET DEL SENYOR MARTI de Luis Coquard.

A les 23 hores al recinte de Sant Salvador, gran recital de la coneguda artista MARIA DEL MAR BONET que ens oferirà les seves darreres composicions.

Religioses

Dia 6 d'Agost: a les 21 hores a l'Església Parroquial, Concelebració de l'Eucaristia.

Dia 7 d'agost: a les 20'30 hores al Santuari de Sant Salvador, Concelebració de l'Eucaristia.

ES CIRCUIT DE SANT SALVADOR

Ya se respiran aires de fiesta. Los puestos de chucherías, las casetas de tiro y las ruedas de la fortuna, estratégicamente situados, aguardan ansiosamente, a la clientela.

Ya ondea al viento, la pancarta de "meta" como testigo adelantado del clásico circuito ciclista.

"Es Circuit de Sant Salvador", un acto popular entre los populares. La carrera ciclista con más antigüedad de las que se celebran en la isla, aún cuando algún cronista advenedizo y mal informado, colocara la credencial a la prueba inquense. 1935-1940, cinco años separan el parto de ambos circuitos.

Obviamente, la carrera ha conocido avatares de todo signo. En la actualidad, el C.C. Artanense, como otras entidades en tiemposidos, cuida con celo y acierto de su organización. Más en el devenir de varios lustros no siempre sucedió así. Determinadas personas, espontáneamente, sin nombramientos, cargaban con la responsabilidad del montaje. Para ellos, no representaba un lastre, suponía una satisfacción. Era la repetición automática de unos hechos que, invariablemente, llegaban en su momento justo y acostumbrado, como los frutos alcanzan su maduración en el tiempo preciso y exacto.

Por lo que representaron en la continuidad del certamen, no debemos dejar de relatar su proceso.

A medida que los días de julio iban extinguiéndose, l'amo En Guillem Gananci, calentaba motores "in crescendo". Exhibía su Trofeo, editaba pasquines, difundía noticias. Simultáneamente, En Julià Carrió, tramitaba papeleo por Ciutat y, En Miquel Gallineta, cual chupinazo sanferminero, se lanzaba a la palestra. Revisaba el bacheo de calles, desempolvaba dorsales, brazaletes y cartelones, trazaba metas y flechas en el suelo. Y, sigilosamente, como mago sacando conejos de la manga, aparecía ufano, enarbolando la campana, guardada misteriosamente el resto del año. Por algo, se afirmaba que, su sonido dulce y armonioso, era inigualado por ninguna otra campana del archipiélago.

Eran los prolegómenos obligados de la gran fiesta. El día de autos, con suficiente antelación, llegaba En Martínez, desde Cala Ratjada. Invitaba a consumición a todo quisque, entregaba unos billetes de banco para

disputar en primas, ajustaba la banderola a su reluciente Montesa y tras efectuar unas vueltas de reconocimiento al recorrido, se situaba en su puesto de "piloto-guía". A última hora, jadeante, aparecía En Xerafi, que como siempre se le había olvidado pedir el permiso militar. Al tiempo, que se acomodaba en su atalaya, aducía excusas y pretextos que se aceptaban cachondamente. Exultante, cogía el micro y espetaba: "Senyores i senyors. Anam a començar es Circuit de Sant Salvador...". Para proseguir con los consiguientes: "Atenció corredors. Próxima volta primas d'es clients d'es Bar...". O la de siempre presente: "Prima d'En Toni de Sa Creu Veia an es corredor que se clasifiqui darrer".

Esta es en síntesis, la historia pintoresca del circuito más añejo de Mallorca. Nacido en el difícil 1935, ganado por el malogrado Alejandro Fombellida, corrida por calles sin asfaltar y auspiciado por una incomparable afición que vibraba al conjuro de un ídolo que respondía al nombre de Tomeu Forn.

Jaime Casellas Flaquer

GRANDES

REBAJAS
EN

CASA

BOTELLA

10 % descuento en

MUEBLES DE TERRAZA

COCINAS ORBEGOZO
a 20.000 ptas.

FRIGORIFICOS
200 LITROS
a 18.000 ptas.

BONES
FESTES

RETROBADES Bartomeu Flaquer:

L'ÍDOL CICLISTA D'AHIR (VI)

Hi ha moltes carreres i corren totes ses setmanes. Cada dia hi ha carreres. Per un corredor hi ha molt de "porvenir".

- I a tota Espanya, com el veu?

- "Molt baix. No hi veig "classe". Aquesta "classe", aquesta voluntat d'aquests corredors que jo dic de N'Ezquerria, d'En Cañardo, un Berrendero, un Molinas, un Figueres... Hi havia una certa "calidat". A partir de llavonces dins ses pistes, que també hi havia més "calidat", hi havia En Cebrián, N'Albiñanas, N'Español, En Pou i molts de corredors molt bons. N'Español va esser es meu mestre, el dugueren a Artà i me va donar unes bones lliçons iestic molt agraït a D. Joan Sard, que era es "promotor" de tot això, d'En Gananci i de tot es poble."

- Em digui un futur valor mallorquí com a corredor.

- Jo ara es qui veig que puja més bé és En Pou".

- Nacional?

- Nationals en veig molts pocs. No en veig. Són corredors de temporada, de 3 anys. Són falsos tots aquests corredors. No "marchen" per sa força que tenen. És una sobreforça que les donen i unes preparacions que a jo no me convencen. Per esser un corredor no ha d'estar acabat a 25 i 26 anys. Jo me vaig retirar a 37 anys i hauria corregut fins a 40 anys, si hagués hagut ambient, però no n'hi havia. I això que vaig començar a 12 anys".

- Bé, ara me digui el que li diuen aquests noms:

- L'amo En Guiem "Gananci"?

- "Un homo molt deportista. Li ha agradat tot. Dins Artà ha estat un homo que s'ha mogut molt fent cine i fent... Amb una paraula ha estat una màxima personalitat deportiva dins Artà".

- "D. Andreu Oliver?"

- "Per jo és es President més bo que hi hagut dins Espanya, no a Mallorca Lo que ha fet N'Oliver no el ferà ningú mai". *

- "En Guiem Timoner?"

- "També ha estat un bon corredor. Un corredor molt conscient, amb molt de temperament i voler esser sempre. Crec que m'ha superat a jo hi tot."

- L'actual corredor J.Pou?"

- "Es una esperança que si fa ses coses bé ha d'arribar. Però no mos hem de fer il.lusions d'aquest corredor encara. Pujen molt bé i en veig molts; però a jo m'han de convèncer quan tenen 24 anys per amunt".

- "Li agradaria encara poder córrer?"

- (No ho pensa)."Molt. Si jo tengués s'edat d'aquests joves... Siii. Sí hombre! I sé lo que se necessita per esser corredor. M'ho he tret jo, no m'ha d'ensenyar ningú. Aquí en sopegava, no hi tornava sopegar. I ha sopegat..."

* Mentre estampàvem aquest escrit ha mort aquest gran amic del ciclisme.

G. Tomàs Gili

- Bé, anem a recordar fets de fa més poc temps. El 25 de maig de 1980 amb ocasió de la inauguració del "Club Ciclista de Artà", del Bar Manix, a Vostè li varen fer un homenatge. Hi va haver una sèrie de carreres, etc. Com veu ara el ciclisme a Artà?

- "Molt animat. Es poble està fabulós per haver-hi un corredor; ara, lo que falta és que hi haguí aquest corredor".

- Dins Artà, veu qualque futur corredor?

- Si tenen voluntat, sí. Tot és qüestió de voluntat. "Querer es poder". No hi ha res més, hi ha que ~~ver~~ ses coses bé. No il.lusionar-se i fer ses coses perquè avui hi ha preparadors que només creuen amb això que ja he dit abans. I jo amb això no hi crec, és fals tot això. És desarrrollar-se antes d'hora i per això duren poc".

- El ciclisme a Mallorca, com el veu?

- "Ara està molt animat, trob jo.

SELVA — ROCK — 81 (viene pág. 3)

na y se ha acondicionado un parking con capacidad para 2000 vehículos. Se ha reforzado también la seguridad interior y exterior del recinto, al objeto de paliar y evitar en lo posible los problemas que se originan por la gran afluencia de público.

En cuanto a lo principal del Festival, es decir, sus participantes, se cuenta con los siguientes grupos: Dr. Feelgool, triunfadores de la pasada edición y máximos representantes del rock "duro" inglés; Sleepy La Beef, famoso a través del programa de tv. "Aplauso" y conocido como "el gordo del sombrero"; Charol, Los Rápidos, Crissis y Salsa Brava, conjunto integrado por diez profesores que interpretan la caliente música tropical, tan de boga en la actualidad.

Los numerosos aficionados al rock en sus distintas modalidades, seguro que, como en años anteriores, se darán cita en Selva, para presenciar y participar de este importante acontecimiento roquero.

ANTONIO MARIA I GINARD, CONSELLER EN CARREGAT DE FESTES

Amb el Conseller encarregat de l'organització de les Festes, Antoni Maria i Ginard, hem parlat breument, perquè ens explicàs una mica els detalls d'aquesta organització. En primer lloc, demanam an En Toni quins doblers costen al poble les seves festes?.

- El presupost d'enguany és de 1.500.000 pessetes. L'any passat l'organització de les festes va costar 1.105.000, havent-se recautat unes tres-centes setanta-sis mil i quedant un dèficit de set-centes vint-i-vuit mil pessetes.

... Aquest any, idò, s'augmenta el presupost?.

- Efectivament, ara bé, creim que també hi haurà més entrades. Confiam que l'actuació de Na Maria del Mar Bonet reportarà uns bons ingressos.

... Quins criteris es segueixen a

l'hora de programar les festes?.

- En primer lloc, creim que el més important és la participació activa de la gent a la festa. Procuram que des dels infants a les persones més majors, puguem trobar actes que de veres els interessin.

... Quina diferència veus amb les festes que es feien ara fa cinc o sis anys a les d'ara?.

- Per mi la gran diferència és precisament la participació i el caràcter vertaderament popular que intentam donar a tots els actes. Per exemple, abans es duïen unes orquestes més o manco anomenades per actuar a les verbenes, això feia que el preu de l'entrada havia de ser també important. Ara, creim que és millor fer una verbena gratis on el poble, tota la gent pugui disfrutar i ballar sense que costi massa. També hem tor-

nat incloure als programes les carreres de cavalls, que sempre han tingut, a Artà, una gran afició.

... Notam a faltar- deim an En Toni la celebració del Torneig de fútbol.

- Si, enguany no es fa. Ara bé l'Ajuntament en això no hi té cap classe de participació. Simplement ens possaven d'acord el Club de Fútbol, per assignar els dies de la celebració, dins les festes. S'ha dit que no els hem pogut oferir uns dies adequats, però és que ens hem trobat que les carreres de cavalls no podien fer-se més que precisament el dia que s'han programades, és a dir, el dia de la festa.

Acabam aquesta petita conversa amb En Toni desitjant-li, el mateix que a tots als nostros lectors unes bones festes de Sant Salvador i profitoses vacances estiuènques.

La recepta del mes de madò Antònia Gili

GELAT D'AMETLA

Ingredients i proporcions:-

Per un litre i mig de llet.

Un quart de litre d'aigo. 200 grams de bessons d'ametla. Una clovella de llimona. Canyella de canó. Sucre al gust i un ou.

Se bull sa llet amb sa clovella de llimona i canyella de canó, amb so sucre. Els bessons d'ametla escladats i pelats, es molen i es piquen ben picats, es mesclen amb s'aigo i es posa an es foc fins que sia ben calenta, sense que bulli. Tot això es junta després a sa llet.

Se bat es blanc d'un ou, ben batut i ben pujat. Després, amb so vermei es posa també dins s'olla o cacerola. Ara ja està tot a punt de gelar. Els qui tenguin la bombeta ho poden gelar fins que sia ben pres. També es pot posar a gelar al congelador, amb aquest cas, és convenient que de tant en quant (cada dues hores) es remeni la mescla.

GELAT I QUEMULLAR

ENSAIMADA

Ingredients i proporcions:

Per un kilo de farina de força.

Nou unces de sucre. Cinc ous. Saïm, sucre i oli. Mitja unça de llevadura.

Se posa un poc de llevat amb mitja unça de llevadura, amb un tassó gros d'aigo teba. Una vegada tovat se li posen els cinc ous, sucre i mitja cuera sopera de saïm. Se pasta ben pastat dins un ribell, i millor si se tupa se pasta. Llavors, per desferrar sa pasta d'es ribell, s'hi afegeix un poquet d'oli i se deixa tovar. Una vegada ben tovat es pot pastar damunt una pedra de marbre o damunt fusta. Se li afegeix una mica més d'oli i s'estira sa pasta ben estirada. S'empestissa de saïm i damunt se posa un polvet de farina. Després se va enrollant per donar-li sa forma de l'ensaimada. Dins un forn de casa, pot coure uns vint minutets. Es convenient estar-hi damunt perquè no se cremi.

Bon profit i molts d'anys

SPORTS

Entrevista con: **ANDRES PASCUAL** (presidente del ARTA)

Por las circunstancias de todos sabidas, el período de vacaciones en cuanto a fútbol se refiere, ha sido, en este año, de una duración mínima. Era bien entrado el mes pasado cuando se despidió la competición, triste despedida, por cierto; y ahora, en estas fechas, nos encontramos ya a las puertas de la nueva temporada, habiéndose iniciado nuevamente los entrenos de cara a una liga que promete ser interesante.

Pero, si cortas fueron las vacaciones, intensa ha sido la gestión llevada a cabo por la nueva directiva que con su Presidente al frente, no regatean esfuerzos para conseguir un buen plantel de jugadores que a las órdenes del nuevo entrenador Sebastián Gomila, opte con ciertas garantías a los primeros lugares de la clasificación en la categoría de Primera Regional Preferente.

Desde la toma de posesión como Presidente de este gran aficionado al fútbol que es Andrés Pascual "Botellas", no ha habido un momento en que haya cesado en su actividad. Gestionando primero la contratación del entrenador referido, estudiando las posibles altas, planificando la nueva temporada, captación de socios...etc etc.etc., labores en las que, también es justo decirlo, se ha visto arropado por este animoso grupo de directivos, que no han dudado ni un momento en ofrecerse y colaborar en las innumerables tareas que lleva consigo la dirección de un equipo de fútbol, tareas que, en la mayoría de los casos no son conocidas ni mucho menos valoradas por la afición, que sólo quiere que su equipo gane sin reparar ni pensar en las innumerables dificultades que comporta, no sólo el ganar aquel partido, sino simplemente el que quince jugadores salten al campo en condiciones de conseguirlo. Hasta aquí ya es muy importante. A partir de ello es el juego, con todas sus dosis de capacidad, fortuna y ~~saber~~ que hacen del fútbol uno de los deportes populares del mundo.

Y para hablar de fútbol, para saber la última novedad del C.D. Artà, sus proyectos e ideas, nos hemos puesto en contacto con su Presidente, Andrés Pascual, el cual, con la amabilidad que le caracteriza, y con la euforia que les es inherente y a la vez contagiosa, ha accedido al diálogo que seguidamente les ofrecemos.

... Andrés, ¿Has encontrado colaboración?

- A ser sinceros te diré que sí. Pero necesito, o mejor dicho, el Artà necesita la colaboración de todos los artanencs, así, subrayado.

... Brevemente, puedes explicarme las líneas maestras que se ha trazado la directiva de tu presidencia?

- Ante todo queremos conseguir un equipo que juegue al fútbol y lo dé todo en el terreno de juego. Hemos contratado un técnico del que tenemos las mejores referencias: Sebastián Gomila. De acuerdo con el mismo y la comisión Técnica-Deportiva se ha contratado a una serie de jugadores de los que esperamos mucho. Pensamos o intentamos el que esta Directiva consiga una verdade-

ra base sólida para formar un buen equipo. Si no lo conseguimos en la próxima temporada lo será en la siguiente. Para ello, estimamos necesario que esta Directiva o al menos su mayoría, deberá continuar en próximos años, para seguir esta labor. Asimismo vamos a cuidar tanto al equipo juvenil como a los aficionados, no va a haber discriminación alguna. Contamos para los primeros con un entrenador como Juan Alzamora, que demostró estar capacitado para ello. Y para los aficionados, esperamos también contar con la persona adecuada, cuyo nombre en este momento prefiero callarme. En cuanto al presupuesto económico no diferirá en mucho de la pasada temporada.

...¿Con qué nuevos jugadores se cuenta?

- Hasta hoy, y hablando únicamente contratados ya en firme, contamos con Amer, Acuña y Suárez, que han querido continuar con nosotros, Corraliza y Torres del C.D. Escolar, que se han ofrecido y hemos estimado oportuno el contratarlos y por último Rodríguez, procedente del Margaritense y en el que tenemos depositada nuestra confianza. Contamos después con todos los juveniles locales que ya el año pasado estaban integrados en las plantillas de Preferente y Aficionados, con la excepción de Artigues, que parece ser ha fichado por el Cardassar, y Grillo y Mascaró, con los cuales no se ha llegado aún al definitivo acuerdo, pero que esperamos y deseamos todos que continuarán en la disciplina del C.D. Artà, por la sencilla razón de que lo estiman tanto como nosotros.

... ¿Y en perspectiva, hay más fichajes?

- Hay dos jugadores que interesan al Artà y con los que se está en negociación. Se trata de Monroig y Estrany, con muchas posibilidades de que se integren en nuestra plantilla en fechas próximas. También se mantuvieron contactos con Villar del Serverense pero no se ha llegado a un entendimiento. De todas formas, y si los citados anteriormente no llegan a suscribir contrato, tenemos otros elementos en cartera que estoy seguro pueden ser tan importantes como los citados, vamos a esperar un poco.

...¿Porqué no se ha organizado este año el habitual Torneo de Sant Salvador?

- Te voy a hablar claro. El entrenador no es partidario de que el equipo participe en Torneos. Considera que es perjudicial, totalmente para los jugadores y para el propio conjunto, por una serie de razones que nos ha expuesto y que compartimos totalmente.

... Sin embargo, se van a jugar algunos partidos amistosos, ¿no?

- Efectivamente, tenemos proyectado jugar aquí dos partidos, el día 2 de agosto, frente al C.D. Cardassar y el día 8 siguiente, frente al C.D. Escolar. Partidos que como muy bien dices, van a ser amistosos. Ya habrá tiempo de "dejarse la piel en el campo". Hay que evitar

FUTBOL

MATIZACIONES

Estoy de acuerdo que toda directiva entrante debe tener un margen de confianza y a la actual se le tiene todo el respecto debido, pero ello no quita que toda la información recabada en la última crónica no sea verídica y, sacada de entre varios directivos acudientes a la presentación de la plantilla el lunes 13 de julio.

La duda más radical es la de si los partidos frente al Cardassar y frente a otro equipo sin determinar a la hora de escribir estas líneas se pueden considerar como partidos pertenecientes a un Torneo o no!. Yo creo que no, ahora bien parece ser que la medida es debida a la ideología del nuevo místico, que si bien encuentra interesante que se celebre el de Artá no lo era tanto el tener que devolver la visita a los contrarios en estos partidos (casos de Cardassar, Escolar, etc), otros culpables (según palabras de directivos) son los organizadores de las fiestas patronales que han impuesto carreras de caballos cuando

hasta ahora en el día de la Fiesta Patronal siempre se había contado con el clásico partido del Torneo.

La crítica que sale de estas líneas, es para tratar de ahondar los problemas vistos desde otra perspectiva que la suya y siempre con el objetivo- ese sí, común- el ARTA.

No me duelen prendas al poder afirmar que lo que se publica es porque se observa, se oye, se comenta y que no saco las cosas para llamar la atención porque sí, ya que todo lo dicho y escrito fue comentado en la fecha de la presentación de la plantilla.

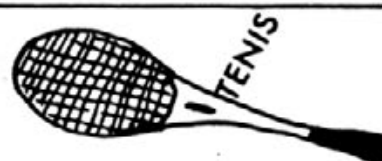
Creo que repasando las informaciones habidas en el BELLPUIG, podrán encontrar críticas, alabanzas, palos, observaciones, elogios, puntualizaciones, etc., pero todas ellas tratando de ver como es el fútbol desde otra óptica que la de los dirigentes, es decir pensando como socio y escuchando a los socios.

Se trata de que todos aportemos y digamos lo que vemos que funciona bien o mal, pero que va caminando para que entre todos sepamos ver los deslizamientos que se puedan dar y sacar la luz a un equipo que es representativo de un gran pueblo..ARTA

Conviene recordar que al Club lo formamos los socios y los directivos y que entre todos debemos demostrar que el Artá es algo más que un club de fútbol, un club de horas, hay que aunar una gran familia con un fin único ...ARTA.

LUCHEMOS por el Artá, Uds formando el equipo, estructurando, organizando y yo desde estas líneas alabaré o criticaré llamando la atención en aquellos puntos oscuros que desde fuera del club se ven de distinta manera, pero sobre todo con veracidad y honestidad.

MAYOL

En estas fiestas irán celebrándose las partidas correspondientes al Torneo de San Salvador con el siguiente orden:

Día 1-8-81

Serra- Coll, Fco. Orell- Ferragut, Ig. Brunet- J.Silva, Magta. Morey- A. Alzamora.

Día 3-8-81

Garau- A.Maria, Mascaró- Femenías, M. Morey- C.Artigues, Gmo. Rose- B. Escanellas

que nos ocurra lo que en temporadas anteriores, que a principios de temporada lo arrásabamos todo, venciendo a equipos de superior categoría y después, a medida que avanzaba el campeonato nos íbamos apagando hasta llegar a constituir una sombra triste y penosa.

... En esto llevas razón. Esperemos que con esta nueva política se consiga algo más positivo. De todas formas opinamos que no debería haberse suprimido el Torneo de Sant Salvador, por muchos motivos que no vamos a citar. Pero, insistimos, encontramos totalmente desacertada y fuera de lugar esta supresión.

- Es cuestión de opiniones. El entrenador lo creyó así y la Directiva le apoyó.

... Dejemos el asunto Torneo y hablemos de otro tema: Los árbitros...

- En primer lugar quiero hacer constar que el Artá, ha sufrido arbitrajes verdaderamente malos, que han perjudicado ostensiblemente al Club. Pero que nosotros queremos olvidar y queremos empezar de cero. No hemos recusado a ningún árbitro, únicamente se mantiene el veto a Roca, que por razones de todos conocidas, creemos conveniente que no se desplace a nuestra villa. En cuanto a todos los demás, y como te he dicho, todo se ha olvidado.

... Tengo entendido que te has quejado bastante de la prensa, tanto de los corresponsales de los diarios de Palma como de Bellpuig, ¿Por qué, Andrés?.

- Con todos mis respetos te diré que, efectivamente, no estoy de acuerdo con quienes habitualmente vienen publicando referente a nuestro equipo. Ya sé que se me va a decir que soy parte interesada, pero quiere decirlo así: no se nos perdona nada, somos muy malos y lo hacemos bastante mal, esto es lo que se deduce siempre de sus informaciones. Yo les pediría, no benevolencia, sino comprensión. Y cuando deseen una información que me la pidan a mí o a algún miembro de la Directiva y que piensen que, sentados en una mesa, con la máquina de escribir, es muy fácil dar consejos y decir que aquello va mal y lo otro también. Que arrimen el hombro ya que el Artá es de todos.

... Para finalizar, Andrés, deportivamente, ¿Hasta dónde pensais llegar en la competición liguera?.

- Como antes te decía, nuestros proyectos consisten en montar una buena base de equipo para optar a los primeros lugares de la clasificación. Pero aspiramos e intentaremos con todas nuestras fuerzas el ascenso a la tercera división.

Que haya suerte y lo veamos.

EMEDOS.